

Результати планового аудиту діяльності КП «Міський магазин» щодо ефективності функціонування системи внутрішнього контролю, ступеня виконання і досягнення цілей, управління об'єктами комунальної власності територіальної громади міста Києва, використання коштів та інших активів тощо, за період 2020 – I півріччя 2021 року.

В ході аудиту встановлено, що КП «Міський магазин» є замовником робіт з облаштування та утримання місць для розміщення засобів пересувної та об'єктів сезонної дрібнороздрібною торговельною мережі на території міста Києва, одним із організаторів регулярних, сезонних, сільськогосподарських і тематичних ярмарків та організатором діяльності книжкового магазину «Сяйво книги».

Також з 2019 року КП «Міський магазин» готує та надає пропозиції щодо адресного переліку місць розміщення атракціонів та фактично реалізовує права на їх облаштування.

Вищезазначена діяльність формує відносно значні доходи (майже 40 млн грн за півтори року) та одночасно супроводжується ризиковими чинниками, які призвели до порушень та недоліків встановлених за результатами аудиту **на загальну суму 6,3 млн грн (з яких втрати 1,7 млн грн та ризики втрат 4,6 млн гривень).**

За результатами дослідження ризикових сфер, пов'язаних із функціонуванням внутрішнього контролю, здійснення діяльності з організації та контролю за розміщенням та функціонуванням засобів пересувної та об'єктів сезонної дрібнороздрібною торгівлі, атракціонів, здійснення претензійно-позовної роботи та інших заходів, спрямованих на належне виконання договірних зобов'язань, обґрунтованості та ефективності витрат Підприємства тощо, виявлено наступне.

По-перше, у 2020 році КП «Міський магазин» не забезпечено проведення торгів (аукціонів) на право розміщувати визначені схемами об'єкти сезонної торгівлі у м. Києві за 251 адресою (локацією), чим втратило можливість отримати доходи ***щонайменше у сумі 2,0 млн гривень.***

По-друге, організованим в ході аудиту вибіркоким обстеженням виявлено в паркових зонах м. Києва факти несанкціонованого (без дозвільних документів чи відповідних договорів) розміщення 17 засобів та об'єктів пересувної та сезонної дрібнороздрібною торговельною мережі (лавки-автопричепа, торгові намети), належні та передбачені організаційно-правові заходи та заходи контролю щодо можливої легалізації або припинення функціонування яких Підприємством та іншими структурними підрозділами виконавчого органу Київської міської ради (КМДА) вживались не в повній мірі, що створює нерівні умови для учасників ринку, діяльність яких здійснюється на договірних засадах та не забезпечує можливість додаткового отримання Підприємством доходу у розрахунковій сумі ***476 тис. гривень.***

Встановлені вище факти несанкціонованої торгівлі вказують на те, що заходи контролю, які здійснює КП «Міський магазин», не забезпечують дієвості в питанні припинення такої діяльності або її легалізації.

При цьому КП «Міський магазин» в ході здійснення моніторингу (огляду, інспектувань тощо) в період 2020 – I півріччя 2021 років виявлено 2 069 нелегально розміщених об'єктів пересувної та сезонної дрібнороздрібною торгівлі, про що в більшості випадків Підприємством починаючи з 2021 року забезпечено інформування інших структурних підрозділів КМДА в т.ч. Департамент міського благоустрою щодо можливості демонтажу таких засобів несанкціонованої торгівлі.

Також варто відмітити, що з **565 локацій, які виставлялися на аукціони і за результатами яких договори не уклалися, близько 20% лотів (локацій)** не виставлялися на аукціони повторно, що значно зменшило перспективу укладення договорів і отримання доходів. При тому, що Порядком, затвердженим розпорядженням від 02.04.2015 № 300, яким Підприємство керується в діяльності щодо розміщення об'єктів торгівлі, кількість повторного розміщення локацій на аукціонах не обмежена.

По-третє, в ході аудиту також ідентифіковано порушення та недоліки під час здійснення процесу організації розміщення атракціонів.

Так, з метою визначення суб'єктів господарювання для організації розміщення атракціонів на затверджених у 2020 році 52 локаціях КП «Міський магазин» опубліковано в електронній торговій системі Prozorro.Продажі 111 відповідних оголошень.

З них у 84% випадків (93 оголошення) аукціони не відбулися з причин відсутності учасників (63 випадки), у зв'язку із поданням недостатньої кількості (менше 2-х) цінових пропозицій (29 випадків) та дискваліфікацією учасників (1 випадок) та у 8% випадків аукціони відмінено (технічні помилки, листи-звернення тощо).

Тобто, із 52 затверджених локацій, права на розміщення суб'єктами господарювання атракціонів щодо яких Підприємством виставлено на торги, тільки 8 (15%) реалізовано на конкурентній основі за результатами аукціонів, середня прибутковість яких становила близько 30%, а в одному випадку продажна ціна лота перевищила його початкову ціну більш ніж у шість разів - з 20 тис. грн до 122, тис. гривень.

Незважаючи на в основному безрезультативний статус оголошених торгів в електронній торговій системі Prozorro.Продажі, всупереч діючих на той час затверджених регламентних процедур (Регламент ЕТС), Підприємством практикувалось укладання по таких торгах договорів на розміщення атракціонів з єдиними учасниками електронних аукціонів.

Водночас встановлені непоодинокі випадки штучних зривів аукціонів (завищення учасниками цінової пропозиції з подальшою відмовою в укладанні договору), маніпулятивних дій учасників та організатора конкурсу (безпідставне неукладання договору з високою продажною вартістю лота з одночасним та передчасним оголошенням нового аукціону за таким лотом), необґрунтованого заниження початкової вартості лотів тощо призвели до недоотримання коштів Підприємством *у сумі 197,5 тис. грн та ризику їх втрати у сумі 4,4 тис. гривень.*

По-четверте, відсутність регламентованих процедур виявлення, фіксації, узагальнення, систематизації та реалізації матеріалів обстежень локацій розміщення (встановлення) атракціонів з одночасним неналежним контролем органів управління у сфері благоустрою та неналежне виконання працівниками Підприємства передбачених внутрішніми документами за цим напрямком завдань та обов'язків практично нівелюють прийняті міською владою рішення, спрямовані на впорядкування в місті діяльності атракціонів.

Зокрема, оглянувши в 6 парках створеною під час проведення аудиту комісією 13 договірних локацій з атракціонами (43% від їх загальної договірної кількості) встановлено 7 випадків їх самовільного розміщення (каруселі, електромобілі, батут тощо), що дає підстави стверджувати про нелегальне (без договірних та дозвільних документів) функціонування у місті Києві майже кожного другого атракціону, що окрім безпекових загроз та порушень благоустрою, завдає і фінансових недоотримань Підприємству щонайменше *190 тис. гривень.*

При цьому, КП «Міський магазин» в період 2021 року неодноразово інформувало про вказані вище випадки Департамент промисловості, Департамент міського благоустрою, інші структурні підрозділи виконавчого органу Київської міської ради (КМДА) та районні в місті Києві державні адміністрації щодо можливості вжиття відповідних заходів.

Відмічається також, що наявна система контролю КП «Міський магазин» не забезпечує ефективності в частині перешкоджання та виявлення фактів діяльності, яка має ознаки несанкціонованої торгівлі послугами атракціонів, а нормативно-правова база, якою Підприємство керується в своїй господарській діяльності не передбачає дієвого механізму щодо заходів впливу до суб'єктів господарювання, які використовують локації м. Києва без дозвільних чи будь-яких інших документів.

Відсутність у суб'єктів господарювання ефекту «відчуття контрольованості» не стимулює провадити господарську діяльність шляхом використання атракціонів в правовому полі, про що серед іншого свідчить двократне в 2020 році в порівнянні з минулим періодом зниження доходу Підприємства від такої діяльності (з 1,25 млн грн до 0,65 млн грн).

По-п'яте, послаблюючи, а в окремих випадках (34 випадки) – незастосовуючи передбачені договорами на розміщення засобів пересувної та об'єктів сезонної дрібнороздрібною торгівельною мережі штрафні та оперативно-господарські санкції до порушників господарських зобов'язань, Підприємство стимулює останніх до погіршення платіжної дисципліни, наслідком чого є суттєве більш ніж 40 відсоткове зростання протягом 2020 року дебіторської заборгованості до 2,14 млн грн, втрата можливості отримати додаткові надходження через невикористані права на реалізацію вищенаведених видів забезпечення виконання зобов'язань у розрахунковій сумі **403,8 тис. грн та ризик втрат таких коштів 276,9 тис. гривень.**

По-шосте, дослідження економічних показників господарської діяльності Підприємства засвідчило стрімке, більш ніж вдвічі, зростання протягом 2020 року обсягу дебіторської заборгованості, **яка з 4,6 млн грн на початок 2021 року збільшилася до 9,2 млн гривень.**

Основними, на думку аудиторів, факторами впливу на динаміку дебіторської заборгованості є уповільнення платіжного обороту, пов'язане із несвоєчасністю розрахунків за договорами на розміщення атракціонів, об'єктів сезонної/пересувної дрібнороздрібною торгівельною мережі та договорів на проведення ярмаркових заходів, неналежна організація претензійної та позовної роботи, неякісне (формальне) проведення інвентаризації взаєморозрахунків та несистемність застосування Підприємством договірних механізмів впливу до порушників зобов'язань.

Наприклад, претензійна та позовна робота із забезпечення виконання зобов'язань по 26 договорах, щодо яких обліковується дебіторська заборгованість терміном від 2 місяців до 3 років, Підприємством практично не велась, **що створює ризик втрат активів у сумі 2,3 млн гривень.**

По-сьоме, нарахування та виплата у 2020 році директору Підприємства Андрущенку А.В. непередбачених контрактом та без дотримання погоджувальних процедур доплат за інтенсивність праці та надбавки за виконання особливо важливої роботи призвело **до зайвих витрат Підприємства у сумі 220,1 тис. гривень.**

Також незважаючи на штатну наявність та фактичне утримання в КП «Міський магазин» посади секретаря, до посадових обов'язків якого входить організація діловодства, Підприємством у 2020 році зі сторонньою фізичною особою укладено договір цивільно-правового характеру на надання тотожних та дублюючих послуг (сортування паперової вхідної та вихідної кореспонденції), в результаті чого неефективно **використано кошти у сумі 8,6 тис. гривень.**

По-восьме, володіючи достатньою кількістю грошових активів (17,5 млн грн) для придбання автомобіля на конкурсних торгах, КП «Міський магазин» прийнято рішення для зазначених цілей скористатися послугами фінансового лізингу, закупівля яких на той час допускалася без проведення відповідних конкурентних процедур, внаслідок чого КП «Міський магазин» понесено додаткові та **неефективні витрати у вигляді лізингових винагород у сумі 118,9 тис. гривень.**

Крім того, досліджуючи вартість предмета лізингу встановлено, що на ринку України продажна вартість автомобіля Toyota Camry Comfort 2,5 А/Т в обраній комплектації становить 785,76 тис. грн, **що на 44,5 тис. грн (5,6%) менше за визначену для**

Підприємства умовами договору фінансового лізингу ціну, що також свідчить про неефективність, необґрунтованість та недоцільність здійснення КП «Міський магазин» зазначеної господарської операції.

Також Підприємство не забезпечило усі наявні можливості щодо прибуткового використання придбаних у 2019 році 12 електромобілів, та, відповідно, ефективність витрат на їх придбання.

Підсумовуючи вищевикладене та беручи до уваги значний вплив діяльності Підприємства на формування інфраструктури малого і середнього підприємництва в місті Києві, дотримання КП «Міський магазин» принципів правової визначеності, системності, відкритості та прозорості в досліджених сегментах господарювання потребує значного посилення та вдосконалення регламентних процесів і системи внутрішнього контролю.

ВРАХУВАННЯ РЕКОМЕНДАЦІЙ

за результатами планового аудиту діяльності КП «Міський магазин» щодо ефективності функціонування системи внутрішнього контролю, ступеня виконання і досягнення цілей, управління об'єктами комунальної власності територіальної громади міста Києва, використання коштів та інших активів тощо, за період 2020 – I півріччя 2021 року.

(аудиторський звіт від 12.10.2021 №070-5-13/33)

станом на 16.11.2021

№ п/п	Висновок (результат) аудиту/доказова база	Рекомендовані заходи	Стан врахування рекомендації	Ефект від впровадження рекомендацій, тис. грн. з ПДВ		Причини неврахування
				Фінансовий	Економічний	
1	<p>КП «Міський магазин» із нез'ясованих причин в 2020 році не забезпечило проведення торгів (аукціонів) на право розміщувати визначені схемами об'єкти сезонної торгівлі в м. Києві за 251 адресою (локацією), чим втратило можливість отримати щонайменше 2 008 тис. гривень.</p> <p>В ході оглядів вибіркоким обстеженням виявлено факти несанкціонованого (без дозвільних документів чи відповідних договорів) розміщення 17 засобів та об'єктів пересувної та сезонної дрібнороздрібної торгівельної мережі, належні та передбачені організаційно-правові заходи та заходи контролю щодо можливої легалізації або припинення функціонування яких Підприємством не вживались, що створює нерівні умови для учасників ринку, діяльність яких здійснюється на договірних засадах та не забезпечує можливість додаткового отримання Підприємством доходу у розрахунковій сумі 476 тис. гривень.</p>	<p>Встановити розпорядчим документом терміни повторного розміщення на аукціонах послуг з передачі місць розміщення об'єктів пересувної та сезонної дрібнороздрібної торгівлі по всім адресам, які не були реалізовані під час попередніх торгів.</p>	Виконано	X	X	
		<p>Проінформувати структурні підрозділи КМДА та уповноважених органів щодо виявлених в ході організованого під час аудиту обстеження фактів несанкціонованого розміщення 17 засобів та об'єктів пересувної та сезонної дрібнороздрібної торгівельної мережі.</p>	Виконано	X	X	

	<p>3 565 локацій, які виставлялися на аукціони і за результатами яких договори не уклалися, близько 20% лотів (локацій) не виставлялися на аукціони повторно, що значно зменшило перспективу укладення договорів і отримання доходів. При тому, що кількість повторного розміщення локацій на аукціонах не обмежена.</p>	<p>Розробити та затвердити плани-графіки проведення обстежень розміщення місць засобів та об'єктів пересувної та сезонної дрібнороздрібною торгівельною мережі з метою виявлення несанкціонованого функціонування таких засобів та об'єктів для припинення такої діяльності або її легалізації.</p>	Виконано	X	X	
2	<p>Незважаючи на в основному безрезультативний статус оголошених торгів, всупереч діючих на той час затверджених регламентних процедур (Регламент ЕТС), Підприємством практикувалось укладання договорів на розміщення атракціонів з єдиними учасниками електронних аукціонів.</p> <p>Водночас встановлені непоодинокі випадки штучних зривів аукціонів (завищення учасниками цінової пропозиції з подальшою відмовою в укладанні договору), маніпулятивних дій учасників та організатора конкурсу (безпідставне неукладання договору з високою продажною вартістю лота з одночасним та передчасним оголошенням нового аукціону за таким лотом), необґрунтованого заниження початкової вартості лотів тощо призвели до недоотримання коштів Підприємством у сумі 197,5 тис. грн та ризику їх втрати у сумі 4,4 тис. гривень.</p>	<p>Визначити наказом відповідальну особу за формування початкової вартості прав з облаштування (розміщення) атракціонів, недопущення зменшення такої вартості та щодо дотримання Підприємством нормативно-правових актів, які регулюють процес проведення аукціонів (торгів).</p>	Виконано	X	X	
3	<p>Відсутність в КП "Міський магазин" регламентованих процедур виявлення, фіксації, узагальнення, систематизації та реалізації матеріалів обстежень локацій розміщення (встановлення) атракціонів з одночасним</p>	<p>Розробити окремий нормативний акт, який буде регламентувати діяльність з організації та контролю за розміщенням (облаштуванням) атракціонів у м. Києві.</p>	Не виконано	X	X	Не надано підтверджуючих документів

	<p>неналежним контролем органів управління у сфері благоустрою та неналежне виконанням працівниками Підприємства передбачених внутрішніми документами за цим напрямком завдань та обов'язків практично нівелюють прийняті міською владою рішення, спрямовані на впорядкування в місті діяльності атракціонів.</p> <p>Під час проведення аудиту здійснено огляд 13 договірних локацій з атракціонами (43% від їх загальної договірної кількості) та встановлено 7 випадків їх самовільного розміщення (каруселі, електромобілі, батут тощо), що дає підстави стверджувати про нелегальне (без договірних та дозвільних документів) функціонування у місті Києві майже кожного другого атракціону, що окрім безпекових загроз та порушень благоустрою, завдає і фінансових недоотримань Підприємству щонайменше 190 тис. гривень.</p> <p>У суб'єктів господарювання немає «відчуття контрольованості» з боку КП "Міський магазин", що стимулює провадити господарську діяльність з використання атракціонів в правовому полі, про що серед іншого свідчить двократне в 2020 році в порівнянні з минулим періодом зниження доходу Підприємства від такої діяльності (з 1,25 млн грн до 0,65 млн грн).</p>	<p>Затвердити графіки проведення виїзних оглядів (перевірок, моніторингу тощо) місць розміщення атракціонів з обов'язковим складанням актів огляду, що визначено в положенні про відділ моніторингу об'єктів торгівлі, та передбачити відповідальність за їх відсутність.</p>	Виконано	X	X	
		<p>Звертатися до відповідних органів та/або структурних підрозділів виконавчого органу Київської міської ради (КМДА) у разі встановлених випадків несанкціонованих розміщень атракціонів.</p>	Виконано	X	X	
4	<p>Послаблюючи, а в окремих випадках (34 випадки) – незастосовуючи передбачені договорами на розміщення засобів пересувної та об'єктів сезонної дрібнороздрібною торгівельної мережі штрафні та оперативно-господарські санкції до порушників господарських зобов'язань, Підприємство стимулює останніх</p>	<p>Посилити контроль при проведенні розрахунків з контрагентами, в т.ч. шляхом застосування пені та штрафних санкцій за встановленими аудиторами випадками порушень термінів оплати, передбачених умовами договорів в рамках строку</p>	Виконано	X	X	

	до погіршення платіжної дисципліни, наслідком чого є суттєве більш ніж 40 відсоткове зростання протягом 2020 року дебіторської заборгованості до 2,14 млн грн, втрата можливості отримати додаткові надходження через невикористані права на реалізацію вищенаведених видів забезпечення виконання зобов'язань у розрахунковій сумі 403,8 тис. грн та ризик втрат таких коштів - 276,9 тис. гривень.	позовної давності; розробки чіткого регламенту застосування санкцій; визначення відповідальної особи/осіб за дотриманням строків розрахунків.				
5	Дослідження економічних показників господарської діяльності КП "Міський магазин" засвідчило стрімке, більш ніж вдвічі, зростання протягом 2020 року обсягу дебіторської заборгованості, яка з 4,6 млн грн на початок року збільшилася до 9,2 млн гривень. Основними факторами впливу на динаміку дебіторської заборгованості є уповільнення платіжного обороту, пов'язане із несвоєчасністю розрахунків за договорами на розміщення атракціонів, об'єктів сезонної/пересувної дрібнороздрібною торгівельною мережі та договорів на проведення ярмаркових заходів, неналежна організація претензійної та позовної роботи, неякісне (формальне) проведення інвентаризації взаєморозрахунків та несистемність застосування Підприємством договірних механізмів впливу до порушників зобов'язань. Наприклад, претензійна та позовна робота із забезпечення виконання зобов'язань по 26 вищенаведених договорах, щодо яких обліковується дебіторська заборгованість терміном від 2 місяців до 3 років, КП "Міський магазин" практично не велась, що створює ризик втрат активів у сумі 2 326,7 тис. гривень.	Розробити та затвердити порядок ведення претензійної та позовної роботи на Підприємстві з призначенням відповідальних осіб, враховуючи рекомендації Міністерства юстиції України від 23.01.2007 № 35-14/7.	Виконано	X	X	
		Забезпечити повну інвентаризацію дебіторської заборгованості відповідно до наказу Міністерства фінансів України від 02.09.2014 № 879.	Виконано	X	X	
		Забезпечити пред'явлення претензій та позовів до контрагентів-боржників з метою стягнення дебіторської заборгованості в сумі – 2 326,7 тис. грн, за порушення ними термінів оплати передбачених умовами договорів та чинним законодавством.	Виконано	X	1 309.6	
		Актуалізувати (в тому числі шляхом надання відповідних запитів до Державної виконавчої служби, отримання ідентифікаторів доступу до Автоматизованої системи виконавчих проваджень) інформацію щодо стану виконання 44 виконавчих проваджень.	Виконано	X	X	

6	<p>Нарахування та виплата у 2020 році директору КП "Міський магазин" непередбачених контрактом та без дотримання погоджувальних процедур доплат за інтенсивність праці та надбавки за виконання особливо важливої роботи призвело до зайвих витрат Підприємства у сумі 220,1 тис. гривень.</p>	<p>Розглянути можливість відшкодування шкоди з винних осіб відповідно до статей 130-136 Кодексу законів про працю України.</p>	Виконано	X	X	
7	<p>КП «Міський магазин», володіючи достатньою кількістю грошових активів для придбання автомобіля на конкурсних торгах, прийнято рішення для зазначених цілей скористатися послугами фінансового лізингу, закупівля яких на той час допускалася без проведення відповідних конкурентних процедур, внаслідок чого КП «Міський магазин» понесено додаткові та неефективні витрати у вигляді лізингових винагород у сумі 118,9 тис. гривень.</p> <p>Досліджуючи вартість предмета лізингу встановлено, що на ринку України продажна вартість автомобіля Toyota Camry Comfort 2,5 А/Т в обраній комплектації становить 785,76 тис. грн, що на 44,5 тис. грн (5,6%) менше за визначену для Підприємства умовами договору фінансового лізингу ціну, що також свідчить про неефективність, необґрунтованість та недоцільність здійснення КП «Міський магазин» зазначеної господарської операції.</p>	<p>Передбачити розпорядчим документом застосування Підприємством затвердженої та рекомендованої Мінекономрозвитку примірної методики (наказ від 18.02.2020 № 275) для визначення очікуваної вартості предмета закупівлі товарів, робіт та послуг з призначенням відповідальних за таке застосування осіб та обов'язковістю документального оформлення результатів застосованих методів.</p>	Виконано	X	X	
8	<p>КП "Міський магазин" за результатами аналізу детально наведені в картках аудиторських знахідок №№1-9, притягнути до відповідальності винних осіб.</p>	<p>допущених порушень та недоліків, що знайдок №№1-9, притягнути до відповідальності винних осіб.</p>	Виконано	X	X	